

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (štvrtá komora)

z 29. apríla 2010*

Vo veci C-340/08,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podaný rozhodnutím House of Lords (Spojené kráľovstvo) z 30. apríla 2008 a doručený Súdnemu dvoru 23. júla 2008, ktorý súvisí s konaním:

The Queen, na žiadosť:

M a i.

proti

Her Majesty's Treasury,

* Jazyk konania: angličtina.

SÚDNY DVOR (štvrtá komora),

v zložení: predseda štvrtej komory J.-C. Bonichot, sudcovia C. Toader, C. W. A. Timmermans (spravodajca), K. Schiemann a P. Kūris,

generálny advokát: P. Mengozzi,
tajomník: M.-A. Gaudissart, vedúci sekcie,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 11. novembra 2009,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- M a i., v zastúpení: B. Emerson, QC, S. Cox, barrister, H. Miller a K. Ashton, solicitors,
- vláda Spojeného kráľovstva, v zastúpení: I. Rao, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci J. Swift, barrister,
- estónska vláda, v zastúpení: L. Uibo, splnomocnený zástupca,
- Komisia Európskych spoločenských zmlúv, v zastúpení: S. Boelaert a P. Aalto, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 14. januára 2010,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 2 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 881/2002 z 27. mája 2002, ktoré ukladá niektoré špecifické obmedzujúce opatrenia namierené proti niektorým osobám spojeným s Usámom bin Ládinom, sieťou Al-Qaida a Talibanom a ruší nariadenie Rady (ES) č. 467/2001, ktoré zakazuje vývoz určitého tovaru a služieb do Afganistanu, posilňuje zákaz letov a rozširuje zmrazenie finančných prostriedkov a ďalších finančných zdrojov vo vzťahu k Talibanu v Afganistane (Ú. v. ES L 139, s. 9; Mim. vyd. 18/001, s. 294), zmeneného a doplneného nariadením Rady (ES) č. 561/2003 z 27. marca 2003 (Ú. v. EÚ L 82, s. 1; Mim. vyd. 18/002, s. 91, ďalej len „nariadenie č. 881/2002“).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporov medzi M a i. a Her Majesty's Treasury (ministerstvo financií, ďalej len „Treasury“) v súvislosti s rozhodnutiami, ktorými tento orgán rozhodol, že poskytovanie dávok sociálneho zabezpečenia a sociálnej pomoci žalobkyniam vo veci samej, ktoré sú manželkami osôb označených výborom zriadeným na základe odseku 6 rezolúcie Bezpečnostnej rady Organizácie spojených národov č. 1267 (1999) a uvedených v prílohe I nariadenia č. 881/2002 [ďalej len „označená osoba (označené osoby)“, „výbor pre sankcie“ a „Bezpečnostná rada“] je zakázané z dôvodu obmedzujúceho opatrenia stanoveného v článku 2 ods. 2 tohto nariadenia.

Právny rámec

Rezolúcie Bezpečnostnej rady

- 3 Dňa 16. januára 2002 prijala Bezpečnostná rada rezolúciu č. 1390 (2002) stanovujúcu opatrenia, ktoré majú štáty prijať vo vzťahu k Usámovi bin Ládinovi, členom organizácie Al-Káida, ako aj Talibanu a iným spojeným fyzickým osobám, skupinám, podnikom alebo právnickým osobám, ktoré sú uvedené na zozname zostavenom na základe rezolúcií Bezpečnostnej rady č. 1267 (1999) a č. 1333 (2000).
- 4 Podľa odseku 2 rezolúcie č. 1390 (2002):

„[Bezpečnostná rada] *prijala* rozhodnutie o tom, že všetky štáty musia prijať nižšie uvedené opatrenia vo vzťahu k Usámovi bin Ládinovi, členom organizácie Al-Káida, ako aj Talibanu a iným spojeným fyzickým osobám, skupinám, podnikom alebo právnickým osobám uvedeným na zozname zostavenom na základe rezolúcií č. 1267 (1999) a č. 1333 (2000), ktorý bude pravidelne aktualizovaný [výborom pre sankcie]:

- a) bezodkladne zablokovať finančné prostriedky a iné ekonomické zdroje týchto fyzických osôb, skupín, podnikov a právnických osôb, vrátane finančných prostriedkov pochádzajúcich z majetku, ktorý im patrí, alebo z majetku, ktorý tieto subjekty alebo osoby, ktoré konajú na ich účet alebo na ich pokyny, priamo alebo nepriamo ovládajú, a dbať na to, aby tieto finančné prostriedky alebo iné prostriedky, finančné aktíva alebo ekonomické zdroje neboli priamo ani nepriamo sprístupnené ich občanom alebo inej osobe nachádzajúcej sa na ich území na účely, ktoré sa tieto subjekty snažia dosiahnuť;

...“

- 5 Dňa 20. decembra 2002 prijala Bezpečnostná rada rezolúciu č. 1452 (2002) smerujúcu k uľahčeniu dodržiavania povinností v oblasti boja proti terorizmu.
- 6 Odsek 1 rezolúcie č. 1452 (2002) stanovuje:

„[Bezpečnostná rada] *prijala* rozhodnutie, že ustanovenia... odseku 2 písm. a) rezolúcie 1390 (2002) sa nevzťahujú na finančné prostriedky a iné finančné aktíva alebo ekonomické zdroje, o ktorých príslušný štát alebo štáty rozhodli, že sú:

- a) potrebné na základné výdavky, vrátane tých, ktoré sú potrebné na potraviny, nájom alebo hypotéku, lieky a liečebné výdavky, dane, poisťné a verejné služby,..., po oboznámení [výboru pre sankcie] zo strany príslušného štátu alebo štátov o úmysle povoliť, keď je to primerané, prístup k takým finančným prostriedkom, aktívam alebo zdrojom a pod podmienkou, že [výbor pre sankcie] neprijme opačné rozhodnutie v lehote štyridsať osem hodín od oznámenia;

...“

Právna úprava Únie

- 7 S cieľom uplatniť rezolúciu č. 1390 (2002) Rada Európskej únie prijala 27. mája 2002 spoločnú pozíciu 2002/402/SZBP o obmedzujúcich opatreniach proti Usáma bin

Ládinovi, členom organizácie Al-Qaida a Taliban a ďalším jednotlivcom, skupinám, podnikom a subjektom, ktoré sú s nimi spojené, ktorou sa rušia spoločné pozície 96/746/SZBP, 1999/727/SZBP, 2001/154/SZBP a 2001/771/SZBP (Ú. v. ES L 139, s. 4; Mim. vyd. 18/001, s. 292).

- 8 Ako vyplýva najmä z odôvodnenia č. 4, nariadenie č. 881/2002 bolo prijaté s cieľom uplatniť najmä uvedenú rezolúciu č. 1390 (2002).

- 9 Článok 1 nariadenia č. 881/2002 stanovuje:

„Na účely tohto nariadenia budú platiť nasledovné definície:

1. ‚finančné prostriedky‘ znamenajú finančné aktíva a ekonomické výhody každého druhu...;

2. ‚ekonomické zdroje‘ znamená aktíva každého druhu, hmotné či nehmotné, hnuťelné alebo nehnuteľné, ktoré nie sú finančnými prostriedkami, avšak môžu byť použité na získanie finančných prostriedkov, tovaru alebo služieb;

...“

10 Podľa článku 2 nariadenia č. 881/2002:

„1. Všetky finančné prostriedky patriace, vo vlastníctve alebo v držbe fyzickej alebo právnickej osoby, skupiny alebo subjektu označeného Výborom pre sankcie a uvedeného v prílohe I budú zmrazené.

2. Žiadne finančné prostriedky nebudú priamo ani nepriamo sprístupnené fyzickej alebo právnickej osobe, skupine alebo subjektu, alebo v jeho prospech, označeného Výborom pre sankcie a uvedeného v prílohe I.

3. Žiadne ekonomické zdroje nebudú priamo ani nepriamo sprístupnené fyzickej alebo právnickej osobe, skupine alebo subjektu, alebo v jeho prospech, označeného Výborom pre sankcie a uvedeného v prílohe I tak, aby bolo tejto osobe, skupine alebo subjektu umožnené získať finančné prostriedky, tovar alebo služby.“

11 Rada usúdila, že na vykonanie rezolúcie č. 1452 (2002) je nevyhnutná činnosť Európskeho spoločenstva, a 27. februára 2003 prijala spoločnú pozíciu 2003/140/SZBP o výnimkách z reštriktívnych opatrení zavedených spoločnou pozíciou 2002/402/SZBP (Ú. v. ES L 53, s. 62; Mim. vyd. 18/002, s. 80).

12 Odôvodnenie č. 4 nariadenia č. 561/2003 spresňuje, že s ohľadom na rezolúciu č. 1452 (2002) je potrebné upraviť opatrenia uložené Spoločenstvom.

- 13 Článok 2a nariadenia č. 881/2002, ktorý bol do neho začlenený nariadením č. 561/2003, stanovuje:

„1. Článok 2 sa nevzťahuje na finančné prostriedky alebo hospodárske zdroje, ak:

a) ktorýkoľvek z príslušných orgánov uvedených v prílohe II rozhodol na základe žiadosti podanej zainteresovanou fyzickou alebo právnickou osobou, že tieto finančné prostriedky alebo hospodárske zdroje sú:

i) potrebné na krytie základných výdavkov, vrátane platieb za potraviny, nájom alebo hypotéku, lieky a lekárske ošetrovanie, dane, poisťné a poplatky za verejné služby;

... a

b) takéto rozhodnutie bolo oznámené sankčnému výboru a

c) i) v prípade rozhodnutia podľa písm. a) bod[u] i)... sankčný výbor nenamietal voči rozhodnutiu do 48 hodín od jeho oznámenia; alebo

...

2. Každý, kto chce využiť ustanovenia uvedené v ods. 1, sa obráti so svojou žiadosťou na relevantný príslušný orgán členského štátu uvedený v prílohe II.

Príslušný orgán uvedený v prílohe II okamžite písomne oznámi osobe, ktorá podala žiadosť, ako aj každej inej osobe, orgánu alebo subjektu, o ktorom mu je známe, že je priamo dotknutý, či bolo žiadosti vyhovené.

Príslušný orgán informuje aj ostatné členské štáty, či sa vyhovel žiadosti o takúto výnimku.

...“

¹⁴ Článok 10 nariadenia č. 881/2002 stanovuje:

„1. Každý členský štát stanoví sankcie, ktoré majú byť uložené, ak budú porušené ustanovenia tohto nariadenia. Takéto sankcie budú účinné, primerané a odradzujúce.

...

3. Každý členský štát bude zodpovedný za začatie konania proti ľubovoľnej fyzickej alebo právnickej osobe, skupine alebo subjektu v jej príslušnosti, v prípadoch porušenia ľubovoľných ustanovení stanovených v tomto nariadení ľubovoľnou takouto osobou, skupinou alebo subjektom.“

- 15 Treasury je uvedený ako príslušný orgán Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska v prílohe II nariadenia č. 881/2002.

Vnútroštátna právna úprava

- 16 Cieľom nariadenia o Al-Káide a Talibane (opatrenia Organizácie spojených národov) z roku 2002 [The Al-Qa'ida and Taliban (United Nations Measures) Order 2002, ďalej len „nariadenie z roku 2002“] je podľa jeho preambuly zabezpečiť účinnosť najmä rezolúcií Bezpečnostnej rady č. 1390 (2002) a č. 1452 (2002).
- 17 Článok 7 nariadenia z roku 2002, nazvaný „Sprístupnenie finančných prostriedkov Usámovi bin Ládinovi a jeho spoločníkom“, stanovuje:

„Každý, kto bez povolenia vydaného Treasury v zmysle tohto článku sprístupní finančné prostriedky osobe uvedenej na zozname alebo osobe konajúcej v mene osoby uvedenej na zozname alebo v jej prospech, dopustí sa trestného činu podľa tohto nariadenia.“

18 Článok 20 nariadenia z roku 2002, nazvaný „Tresty a pravidlá postupu“, v odseku 1 stanovuje:

„Osoba, ktorá sa dopustí trestného činu uvedeného v článku... 7... sa potrestá:

a) po odsúdení, ktorému predchádzalo obvinenie, trestom odňatia slobody najviac na sedem rokov a/alebo pokutou; alebo

b) v skrátrenom trestnom konaní, trestom odňatia slobody, ktoré nepresahuje šesť mesiacov a/alebo pokutou, ktorá nepresahuje maximum stanovené zákonom.“

19 Od 16. novembra 2006 bolo nariadenie z roku 2002 zmenené a doplnené nariadením o Al-Káide a Talibane (opatrenia Organizácie spojených národov) z roku 2006 [The Al-Qa'ida and Taliban (United Nations Measures) Order 2006, ďalej len „nariadenie z roku 2006“].

20 Podľa článku 7 nariadenia z roku 2006 nazvaného „Zmrazenie finančných prostriedkov a ekonomických zdrojov označených osôb“:

„1. Ani označená osoba, ani žiadna iná osoba nemôže nakladať s finančnými prostriedkami alebo ekonomickými zdrojmi patriacimi osobe uvedenej v odseku 2, pokiaľ nemá povolenie vydané v súlade s článkom 11.

2. Zákaz uvedený v odseku 1 sa uplatňuje:

- a) na každú označenú osobu,

- b) na každú osobu patriacu pod alebo ovládanú, či už priamo alebo nepriamo, označenou osobou a

- c) na každú osobu konajúcu na účet alebo podľa príkazov označenej osoby.

3. Každý, kto poruší zákaz podľa odseku 1, dopustí sa trestného činu.“

²¹ Článok 8 nariadenia z roku 2006, nazvaný „Sprístupnenie finančných prostriedkov alebo ekonomických zdrojov označeným osobám“, stanovuje:

„1. Žiadne finančné prostriedky ani žiadne ekonomické zdroje nebudú bez povolenia podľa článku 11 priamo ani nepriamo sprístupnené osobe uvedenej v článku 7 ods. 2, alebo v jej prospech.

2. Každý, kto poruší zákaz podľa odseku 1, dopustí sa trestného činu.

...“

22 Článok 11 nariadenia z roku 2006, nazvaný „Povolenia“, stanovuje:

„1. Treasury môže vydať povolenie, ktorým sa vynímajú zo zákazov stanovených v článku 7 ods. 1 a v článku 8 ods. 1 konania uvedené v tomto povolení.

2. Povolenie môže byť

- a) všeobecne platné alebo môže byť vydané určitej skupine osôb alebo určitej konkrétnej osobe;
- b) podriadené podmienkam;
- c) časovo obmedzené alebo neobmedzené.

3. Treasury môže povolenie kedykoľvek zmeniť alebo zrušiť.

...

6. Každý, kto na základe povolenia koná v rozpore s akoukoľvek z podmienok, ktoré sú v ňom stanovené, dopustí sa trestného činu.“

Konania vo veci samej a prejudiciálna otázka

- ²³ Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že spory vo veci samej sa týkajú viacerých dávok sociálneho zabezpečenia alebo sociálnej pomoci, akými sú podpora príjmu, príspevok na bežné výdavky pri zdravotnom postihnutí, príspevok na dieťa, dávka na bývanie, dávka na miestnu daň, ktoré sú poskytované M a i., žalobkyniam vo veci samej, ktoré sú manželkami označených osôb, ktoré bývajú s týmito osobami a ich deťmi v Spojenom kráľovstve.
- ²⁴ Treasury rozhodnutiami prijatými v júli 2006, ktoré majú neobmedzenú dobu platnosti, usúdil, že uvedené platby patria pod zákaz uvedený v článku 2 ods. 2 nariadenia č. 881/2002.
- ²⁵ Podľa Treasury, keďže predmetné sumy môžu byť použité na pokrytie základných výdavkov domácnosti, ktorej členom sú označené osoby, ako nákup potravín na spoločné jedlo, sú nepriamo k dispozícii týmto osobám v zmysle uvedeného ustanovenia.

- 26 Treasury rozhodol, že tieto platby môžu v dôsledku toho byť poskytované, len ak sa na ne vzťahuje výnimka podľa článku 2a nariadenia č. 881/2002 vo forme povolenia v súlade s článkom 7 nariadenia z roku 2002.
- 27 Treasury vydal povolenia rôznym verejným orgánom, čím im umožnil pokračovať vo vyplácaní sociálnych dávok každej z manželiek vo veci samej, ale stanovil viacero podmienok.
- 28 M a i. napadli tieto rozhodnutia, pričom tvrdia, že uvedené platby nepatria pod zákaz stanovený v článku 2 ods. 2 nariadenia č. 881/2002.
- 29 M a i. po tom, ako boli ich návrhy odmietnuté na prvom stupni aj v odvolacom konaní, predložili spory vo veci samej House of Lords.
- 30 Vnútroštátny súd uvádza, že v rámci povolenia vydaného podľa článku 7 nariadenia z roku 2002 boli uložené nasledujúce povinnosti:
- predmetné dávky musia byť vyplácané na bankový účet, z ktorého môže predmetná manželka vyberať len 10 libier v hotovosti na každého člena domácnosti, ostatné platby z tohto účtu musia byť uskutočnené prostredníctvom debetnej platobnej karty,
 - predmetná manželka je povinná odovzdávať Treasury mesačné vyúčtovanie, ktoré podrobne uvádza všetky jej výdavky v predchádzajúcom mesiaci a musia byť k nemu priložené potvrdenky za nakúpené tovary a kópia jej mesačného výpisu

z bankového účtu. Tieto doklady podliehajú kontrole Treasury, či nákupy neprevyšujú základné výdavky, a

- povolenie obsahuje varovanie určené predmetnej manželke, že poskytovanie hotovosti, finančných aktív alebo ekonomických zdrojov jej manželovi, označenej osobe, je trestným činom.

31 Uvedený súd sa domnieva, že článok 2 ods. 2 nariadenia č. 881/2002 nevyžaduje tak zasahujúci mechanizmus a uvádza v tejto súvislosti tieto argumenty:

- tento mechanizmus nie je potrebný na dosiahnutie cieľa rezolúcie č. 1390 (2002), ktorým je zabrániť tomu, aby finančné prostriedky neboli použité na teroristické účely. Je ťažké pochopiť, ako použitie súm na bežné výdavky domácnosti, ako nákup jedla, z čoho vyplýva označenej osobe vecná výhoda, môže spôsobiť akékoľvek riziko zneužitia týchto súm na teroristické účely, keďže sumy predmetných sociálnych dávok sú navyše vypočítané presne tak, aby neprekročili základné životné potreby poberateľov týchto dávok,
- široký výklad slov „v... prospech“ nachádzajúcich sa v článku 2 ods. 2 nariadenia č. 881/2002 nie je koherentný s článkom 2 ods. 3 uvedeného nariadenia, ktorý zakazuje, aby boli ekonomické zdroje k dispozícii iba pod podmienkou, že to umožňujú označeným osobám „získať finančné prostriedky, tovary alebo služby“,

- Treasury vykladá pojmy z článku 2 ods. 2 nariadenia č. 881/2002 ako „využité alebo vynaložené v prospech niekoho“. Vzhľadom na cieľ sledovaný týmto nariadením je však pravdepodobnejšie, že autor uvedeného nariadenia chcel dať uvedeným pojmom význam finančných prostriedkov daných k dispozícii alebo použitých v prospech označenej osoby, ktoré táto osoba môže použiť na teroristické účely, a

- výklad prijatý Treasury vytvára neprimeraný a nespravodlivý výsledok. Znamená, že ktokoľvek, kto vypláca peniaze manželke označenej osoby, ako napríklad zamestnávateľ, alebo banka, by mal požiadať o povolenie iba preto, lebo táto manželka žije s označenou osobou a nejaká časť z jej výdavkov by mohla byť vynaložená v prospech takejto osoby. Ďalej, podmienky povolenia sú také, že manželka nemôže minúť vlastné peniaze, akokoľvek by bol jej príjem vysoký bez toho, aby nevyúčtovala Treasury každú položku svojich výdavkov. Toto sa zdá byť mimoriadnym zásahom do súkromia niekoho, kto nie je osobou uvedenou na predmetnom zozname.

32 Za týchto okolností sa House of Lords rozhodol prerušiť konanie a položil Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Vzťahuje sa článok 2 ods. 2 nariadenia... č. 881/2002... na poskytovanie dávok sociálneho zabezpečenia alebo sociálnej pomoci zo strany štátu manželskému partnerovi označenej osoby... iba z toho dôvodu, že tento manželský partner žije s označenou osobou a použije alebo môže použiť časť týchto súm na nákup tovarov alebo služieb, ktoré označená osoba spotrebuje alebo z ktorých bude mať prospech?“

O prejudiciálnej otázke

- 33 Treasury v sporoch vo veci samej dospel k záveru, že sa článok 2 ods. 2 nariadenia č. 881/2002 uplatňuje na poskytovanie predmetných dávok sociálneho zabezpečenia alebo sociálnej pomoci manželom označených osôb, pričom vychádzal zo znenia tohto ustanovenia v anglickom jazyku, ktorý je aj jazykom konania v tejto veci.
- 34 Je teda potrebné preskúmať, či možno odpovedať na prejudiciálnu otázku tak, že sa vykoná doslovný výklad článku 2 ods. 2 nariadenia č. 881/2002, čo si vyžaduje porovnanie rôznych jazykových znení tohto ustanovenia.
- 35 Podľa anglického znenia uvedeného ustanovenia „žiadne finančné prostriedky nebudú priamo ani nepriamo sprístupnené [označenej osobe]... alebo v jej] prospech“ („no funds shall be made available, directly or indirectly, to, or for the benefit of“).
- 36 Treasury, tak ako aj súdy, ktoré riešili spory vo veci samej na prvom stupni a v odvolacom konaní, a vláda Spojeného kráľovstva, z toho vyvodzujú, že zákaz uvedený v článku 2 ods. 2 nariadenia č. 881/2002 sa týka nepriameho sprístupnenia prostriedkov v prospech označenej osoby.
- 37 Z toho vyplýva, že toto ustanovenie sa uplatňuje takisto v prípade, keď sa prostriedky sprístupnia inej osobe ako označenej osobe, ale táto označená osoba má z toho nepriamy prospech. O takýto prípad ide v sporoch vo veci samej, keďže predmetné dávky sociálneho zabezpečenia alebo sociálnej pomoci sa vypočítavajú a poskytujú tak, aby z nich mala prospech domácnosť, vrátane označenej osoby, ktorá je súčasťou domácnosti.

- 38 V tejto súvislosti, hoci vymedzenie pôsobnosti článku 2 ods. 2 nariadenia č. 881/2002 zo strany Treasury sa zdá byť odôvodnené aj niektorými inými jazykovými zneniami, ako je maďarské, holandské, fínske a švédske, je potrebné konštatovať, že znenie tohto ustanovenia v iných jazykových zneniach, najmä španielskom, francúzskom, portugalskom a rumunskom, je odlišné.
- 39 Z týchto posledných uvedených jazykových znení totiž vyplýva, že okrem priameho alebo nepriameho sprístupnenia prostriedkov je takisto zakázané, aby prostriedky boli „použité v prospech“ označenej osoby.
- 40 V týchto jazykových zneniach prospech údajne vyplývajúci označenej osobe nie je spojený so sprístupnením, ale s používaním prostriedkov. Okrem toho v týchto istých jazykových zneniach sa slová „priamo alebo nepriamo“ týkajú sprístupnenia a nie používania prostriedkov.
- 41 Vzhľadom na tieto posledné uvedené jazykové znenia neumožňuje teda izolované skúmanie dospieť k záveru, že predmetné orgány tým, že sprístupnili dávky sociálneho zabezpečenia alebo sociálnej pomoci manželkám označených osôb, tým v skutočnosti „použili“ tieto prostriedky „v prospech“ označenej osoby. V skutočnosti totiž nie uvedené orgány, ale manželky označených osôb, ktorým sú predmetné prostriedky sprístupnené, ich používajú ďalej na nákup tovarov alebo služieb, ktoré potom poskytujú ako vecné výhody označeným osobám na pokrytie základných výdavkov domácnosti, ktorej členom sú označené osoby.
- 42 Okrem toho, opäť iné jazykové znenia, akými sú nemecké a talianske znenie, nepatria ani do jednej z dvoch skupín jazykových znení opísaných vyššie, ale používajú svoju vlastnú terminológiu.

- 43 Tieto znenia zakazujú okrem sprístupnenia, či už priameho alebo nepriameho, prostriedkov označenej osoby, aby z prostriedkov mohla „mať prospech“ („zugute kommen“) takáto osoba, ba dokonca aby prostriedky boli „poskytnuté v prospech“ („stanziar[e] a... vantaggio“) takejto osoby.
- 44 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry sa ten istý text predpisov Európskej únie v rozličných jazykových verziách má vykladať jednotne, a teda v prípade rozdielov medzi týmito jazykovými verziami sa dotknuté ustanovenie má vykladať v kontexte celkovej systematiky a účelu právnej úpravy, ktorej jej súčasťou (pozri najmä rozsudok z 29. apríla 2004, Plato Plastik Robert Frank, C-341/01, Zb. s. I-4883, bod 64 a citovanú judikatúru).
- 45 Okrem toho, na účely výkladu nariadenia č. 881/2002 je taktiež potrebné zohľadniť text a predmet rezolúcie č. 1390 (2002), ktorej vykonanie je cieľom tohto nariadenia, ako je to uvedené v jeho odôvodnení č. 4 (pozri najmä rozsudok z 3. septembra 2008, Kadi a Al Barakaat International Foundation/Rada a Komisia, C-402/05 P a C-415/05 P, Zb. s. I-6351, bod 297 a citovanú judikatúru).
- 46 Podľa odseku 2 písm. a) rezolúcie č. 1390 (2002) štáty musia „dbať na to, aby tieto finančné prostriedky alebo iné prostriedky [patriace fyzickým osobám, skupinám, podnikom alebo právnickým osobám uvedeným na zozname zostavenom na základe rezolúcií č. 1267 (1999) a č. 1333 (2000)], finančné aktíva alebo ekonomické zdroje neboli priamo ani nepriamo sprístupnené ich občanom alebo inej osobe nachádzajúcej sa na ich území na účely, ktoré sa tieto subjekty snažia dosiahnuť“.
- 47 Hoci výraz „na účely, ktoré sa tieto subjekty snažia dosiahnuť“ uvedený vo francúzskom znení uvedeného odseku 2 písm. a) sa zdá, že indikuje, že sprístupnenie finančných aktív alebo ekonomických zdrojov je zakázané, iba ak ich môžu použiť označené

osoby na účely činností súvisiacich s terorizmom, je potrebné konštatovať, že iné úradné jazykové znenia tohto ustanovenia neumožňujú dospieť k jednoznačnému výkladu v tomto zmysle iba na základe tohto znenia.

- 48 V španielskom znení sa totiž uvedený výraz nenachádza, keďže toto znenie indikuje len, že sa musí zakázať, aby aktíva boli sprístupnené „týmto osobám“ („de esas personas“). Anglické znenie je odlišné ešte aj v tom, že uvádza, že je zakázané, aby boli aktíva sprístupnené „v prospech takýchto osôb“ („for such persons' benefit“).
- 49 Vzhľadom na konštatované odlišnosti medzi jazykovými zneniami tak článku 2 ods. 2 nariadenia č. 881/2002, ako aj odseku 2 písm. a) rezolúcie č. 1390 (2002) je potrebné s prihliadnutím na body 44 a 45 tohto rozsudku vykladať článok 2 ods. 2 nariadenia č. 881/2002 v závislosti od celkovej systematiky a účelu právnej úpravy, ktorej je toto ustanovenie súčasťou, a zohľadniť v tomto rámci cieľ rezolúcie č. 1390 (2002).
- 50 V tejto súvislosti, pokiaľ ide o povinnosti uvedené v odseku 2 písm. a) rezolúcie č. 1390 (2002), odsek 4 rezolúcie č. 1822 (2008) prijatej Bezpečnostnou radou 30. júna 2008 stanovuje, že tieto povinnosti sa „uplatňujú na všetky druhy ekonomických a finančných zdrojov... používaných na podporu siete Al-Káida, Usámu bin Ládina a hnutia Taliban, ako aj fyzických osôb, skupín, podnikov a právnických osôb, ktoré sú s nimi spojené“.
- 51 Okrem toho výbor pre sankcie v informačnom dokumente z 11. septembra 2009, nazvanom „Vysvetlenie pojmov týkajúcich sa zmrazenia aktív“, ktorý je k dispozícii na jeho internetovej stránke, uviedol, že „cieľom zmrazenia aktív je zbaviť prostriedkov na podporu terorizmu fyzické osoby, skupiny, podniky a právnické osoby, ktorých mená sa nachádzajú na [zozname vydanom výborom pre sankcie]“.

- 52 Pokiaľ ide o nariadenie č. 881/2002, Súdny dvor dospel k záveru, že jeho cieľom je zabrániť označeným osobám, aby mali prístup k akýmkoľvek finančným a ekonomickým prostriedkom a tak prekaziť financovanie teroristických činností (rozsudok z 11. októbra 2007, Möllendorf a Möllendorf-Niehuus, C-117/06, Zb. s. I-8361, bod 63).
- 53 Takisto Súdny dvor uviedol, že základný cieľ a predmet uvedeného nariadenia je bojovať proti medzinárodnému terorizmu, osobitne oddeliť ho od jeho finančných zdrojov zmrazením finančných prostriedkov a hospodárskych zdrojov fyzických alebo právnických osôb podozrivých z toho, že sa angažujú v činnostiach, ktoré sú s ním spojené (rozsudok Kadi a Al Barakaat International Foundation/Rada a Komisia, už citovaný, bod 169).
- 54 Z toho vyplýva, že cieľom režimu zmrazenia aktív označených osôb, ktorého súčasťou je zákaz sprístupnenia prostriedkov stanovený v článku 2 ods. 2 nariadenia č. 881/2002, je zabrániť tomu, aby tieto osoby mali prístup k ekonomickým alebo finančným zdrojom bez ohľadu na ich povahu, ktoré by mohli použiť na podporu teroristických činností.
- 55 Tento cieľ sa odráža aj v kvalifikácii, ktorá definuje pojem „ekonomické zdroje“ v článku 1 bode 2 nariadenia č. 881/2002 ako „aktíva každého druhu..., ktoré nie sú finančnými prostriedkami, avšak môžu byť použité na získanie finančných prostriedkov, tovaru alebo služieb“, ako aj v zákaze stanovenom v článku 2 ods. 3 uvedeného nariadenia sprístupniť označeným osobám ekonomické zdroje „tak, aby bolo tejto osobe, skupine alebo subjektu umožnené získať finančné prostriedky, tovar alebo služby“.
- 56 Vzhľadom na cieľ nariadenia č. 881/2002 uvedená kvalifikácia sa musí chápať v tom zmysle, že opatrenie zmrazenia ekonomických zdrojov sa uplatňuje len na aktíva, ktoré možno konvertovať na finančné prostriedky, tovary alebo služby, ktoré možno použiť na podporu teroristických činností.

- 57 Je pravda, že ani definícia finančných prostriedkov obsiahnutá v článku 1 bode 1 nariadenia č. 881/2002, ani opatrenie zákazu sprístupnenia finančných prostriedkov stanovené v článku 2 ods. 2 uvedeného nariadenia neobsahujú takúto kvalifikáciu. Táto absencia sa však vysvetľuje tým, že tieto ustanovenia sa týkajú špecificky finančných prostriedkov, ktoré ak sú priamo alebo nepriamo sprístupnené označenej osobe, sami osebe nesú riziko zneužitia na podporu takýchto teroristických činností.
- 58 V sporoch vo veci samej výklad poskytnutý Treasury, pokiaľ ide o článok 2 ods. 2 nariadenia č. 881/2002, nevychádzal z rizika, že by predmetné finančné prostriedky mohli byť zneužitú na účely podpory teroristických činností.
- 59 Netvrdilo sa, že by dotknuté manželky odovzdávali tieto finančné prostriedky označenej osobe namiesto toho, aby ich použili na základné výdavky svojej domácnosti. Na takéto zneužitie finančných prostriedkov sa okrem toho vzťahuje zákaz uvedený v článku 2 ods. 2 uvedeného nariadenia a predstavuje podľa uplatniteľného vnútroštátneho práva trestný čin.
- 60 Nie je sporné ani to, že v sporoch vo veci samej sú predmetné finančné prostriedky naozaj využívané predmetnými manželkami na uspokojenie základných potrieb domácnosti, ktorej súčasťou sú označené osoby.
- 61 Ako uviedol aj vnútroštátny súd, bez toho, aby niekto proti tomu namietal na Súdnom dvore, konvertibilita uvedených finančných prostriedkov na prostriedky, ktoré by mohli slúžiť na podporu teroristických činností, sa zdá byť len málo pravdepodobná, a to o to viac, že predmetné dávky vo veci samej sú stanovené na úrovni, ktorá má pokryť len striktné základné potreby dotknutých osôb.

- 62 Preto za takých okolností, o aké ide vo veci samej, vecný prospech, ktorý by mohol označenej osobe vyplynúť nepriamo zo sociálnych dávok vyplatených manželke tejto osoby, nemôže spochybniť cieľ nariadenia č. 881/2002, ktorým, ako bolo uvedené v bode 54 tohto rozsudku, je zabrániť tomu, aby označené osoby mohli mať prístup k ekonomickým alebo finančným zdrojom akejkoľvek povahy, ktoré by mohli použiť na podporu teroristických činností.
- 63 V dôsledku toho vzhľadom na rozdiely konštatované v jazykových zneniach článku 2 ods. 2 nariadenia č. 881/2002, uvedené ustanovenie musí byť vzhľadom na svoj cieľ vykladané v tom zmysle, že sa neuplatňuje na poskytovanie dávok sociálneho zabezpečenia alebo sociálnej pomoci za takých okolností, o aké ide vo veci samej.
- 64 Okrem toho je potrebné pripomenúť, že text sekundárneho práva Únie sa musí vykladať v rámci možností v takom zmysle, aby to bolo najmä v súlade so všeobecnými zásadami práva Únie a konkrétnejšie so zásadou právnej istoty (pozri najmä rozsudok z 1. apríla 2004, Borgmann, C-1/02, Zb. s. I-3219, bod 30 a citovanú judikatúru).
- 65 Táto zásada vyžaduje, aby právna úprava, o akú ide v nariadení č. 881/2002, ktorá ukladá reštriktívne opatrenia majúce vážny dosah na práva a slobody označených osôb (rozsudok Kadi a Al Barakaat International Foundation/Rada a Komisia, už citovaný, bod 375) a ktorá, ako aj stanovuje článok 10 uvedeného nariadenia, je sprevádzaná vo vnútroštátnom práve sankciami, v predmetnom prípade trestnými, v prípade porušenia takýchto opatrení, bola jasná a presná, aby dotknuté osoby vrátane tretích osôb, akými sú organizácie sociálneho zabezpečenia, o aké ide vo veci samej, mohli poznať jednoznačne svoje práva a povinnosti a vyvodiť z toho dôsledky.
- 66 V tomto kontexte výklad v rozpore s tým, ktorý je uvedený v bode 63 tohto rozsudku by mohol viesť k právnej neistote spojenej najmä s trojuhelníkovými situáciami,

v ktorých sú finančné prostriedky sprístupnené priamo alebo nepriamo nie označenej osobe, ale inej osobe, s ktorou označená osoba udržuje viac-menej úzke vzťahy, pričom táto posledná uvedená osoba má nepriamo určitý prospech z týchto finančných prostriedkov.

⁶⁷ Takáto právna neistota sa zdá tým menej prijateľná, že v takýchto situáciách vzniká v každom prípade otázka, či špecifický prospech pre označenú osobu poskytnutý osobou, ktorej boli sprístupnené finančné prostriedky, môže patriť pod obmedzujúce opatrenia stanovené v článku 2 ods. 2 a 3 nariadenia č. 881/2002.

⁶⁸ V tejto súvislosti možno dodať, že za takých okolností, o aké ide vo veci samej, ani prospech plynúci označenej osobe vo forme vecnej pomoci z finančných prostriedkov sprístupnených manželke tejto osoby, nemožno považovať za ekonomický zdroj na účely článku 1 bodu 2 a článku 2 ods. 3 nariadenia č. 881/2002, keďže takýto prospech nemôže označená osoba použiť „na získanie finančných prostriedkov, tovaru alebo služieb“ v zmysle týchto ustanovení.

⁶⁹ Ako totiž bolo uvedené v bode 61 tohto rozsudku, v takých situáciách, o aké ide vo veci samej, nemožno dôvodne tvrdiť, že uvedený prospech možno konvertovať na ekonomický alebo finančný zdroj, ktorý by označená osoba mohla použiť na podporu teroristických činností.

⁷⁰ Nemožno ani tvrdiť, že keby sa uznal výklad, podľa ktorého poskytovanie sociálnych dávok, ktoré sú predmetom konaní vo veci samej, nepatrí pod článok 2 ods. 2 a 3 nariadenia č. 881/2002, výnimka stanovená v článku 2a uvedeného nariadenia, v predmetnom prípade výnimka týkajúca sa základných výdavkov, by sa stala zbytočnou.

- 71 Ako uviedol generálny advokát v bode 102 svojich návrhov, uvedenú výnimku musí byť možné získať vo všetkých prípadoch, keď finančné prostriedky sú priamo alebo nepriamo sprístupnené označenej osobe a nie tretej osobe, keďže v takejto situácii označená osoba môže rozhodnúť o určení týchto finančných prostriedkov, čo implikuje riziko ich zneužitia na teroristické účely.
- 72 Napokon nemožno namietat, že keby sa uznal výklad, podľa ktorého poskytovanie sociálnych dávok, ktoré sú predmetom konaní vo veci samej, nepatrí pod článok 2 ods. 2 a 3 nariadenia č. 881/2002, predmetná označená osoba by bola zbavená povinnosti sama si zaobstarat peniaze na svoje základné výdavky, takže by mohla pridelit na teroristické účely aktíva, ktoré získa inými prostriedkami.
- 73 Ako totiž uviedol generálny advokát v bode 105 svojich návrhov, hoci úhrada základných výdavkov označenej osoby treťou osobou nepatrí pod pôsobnosť článku 2 nariadenia č. 881/2002, nič to nemení na tom, že zmrazenie, ako aj zákazy uvedené v tomto ustanovení sa stále uplatňujú vo vzťahu k takejto osobe, pričom tým nie je dotknutá prípadná výnimka v súlade s článkom 2a uvedeného nariadenia.
- 74 Vzhľadom na vyššie uvedené je potrebné odpovedať na položenú otázku tak, že článok 2 ods. 2 nariadenia č. 881/2002 sa má vykladať v tom zmysle, že sa neuplatňuje na dávky sociálneho zabezpečenia alebo sociálnej pomoci poskytované štátom manželke označenej osoby iba preto, že táto manželka žije s uvedenou označenou osobou a použije alebo môže použiť časť týchto dávok na nákup tovarov alebo služieb, ktoré táto označená osoba spotrebuje alebo bude z nich mať takisto prospech.

O trovách

- ⁷⁵ Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (štvrtá komora) rozhodol takto:

Článok 2 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 881/2002 z 27. mája 2002, ktoré ukladá niektoré špecifické obmedzujúce opatrenia namierené proti niektorým osobám spojeným s Usámom bin Ládinom, sieťou Al-Qaida a Talibanom a ruší nariadenie Rady (ES) č. 467/2001, ktoré zakazuje vývoz určitého tovaru a služieb do Afganistanu, posilňuje zákaz letov a rozširuje zmrazenie finančných prostriedkov a ďalších finančných zdrojov vo vzťahu k Talibanu v Afganistane, zmeneného a doplneného nariadením Rady (ES) č. 561/2003 z 27. marca 2003, sa má vykladať v tom zmysle, že sa neuplatňuje na dávky sociálneho zabezpečenia alebo sociálnej pomoci poskytované štátom manželke osoby označenej výborom zriadeným na základe odseku 6 rezolúcie č. 1267 (1999) Bezpečnostnej rady Organizácie spojených národov a zaradenej na zoznam, ktorý je prílohou I uvedeného nariadenia v znení zmien a doplnení, iba preto, že táto manželka žije s uvedenou označenou osobou a použije alebo môže použiť časť týchto dávok na nákup tovarov alebo služieb, ktoré táto označená osoba spotrebuje alebo bude z nich mať takisto prospech.

Podpisy